Visoki predstavnik istakao “sedam osnovnih načela mirovnog procesa” naučenih iz iskustva Bosne i Hercegovine

Visoki predstavnik Paddy Ashdown danas je boravio u Londonu, gdje je održao uvodni govor na godišnjem sastanku Međunarodnog komiteta spasa (IRC). Uoči Svjetskog dana izbjeglica, visoki predstavnik je iskoristio ovu priliku da naglasi napredak koji je postignut u Bosni i Hercegovini, u sedam i po godina od potpisivanja Dejtonskog mirovnog sporazuma. Visoki predstavnik je u svom govoru istakao “sedam osnovnih načela mirovnog procesa” koji se mogu naučiti iz iskustva Bosne i Hercegovine.

Napominjući kako je svijet svoju pažnju sa BiH usmjerio ka Kosovu, Istočnom Timoru, Afganistanu, te u posljednje vrijeme Iraku, visoki predstavnik je u svom govoru upozorio međunarodnu zajednicu na opasnosti nedostatka “političke volje, jedinstvenog cilja i apsolutne istrajnosti…..da svoj posao završi do kraja i postigne trajni uspjeh”. Potreba za dugoročnim angažmanom međunarodne zajednice posljednji je od sedam načela mirovnog procesa, koji predstavljaju sažetak lekcija naučenih iz iskustva Bosne i Hercegovine.

U svom govoru, visoki predstavnik je pojedinačno objasnio svaki od sedam principa, a neki od njih su lekcije veoma bolnih iskustava u BiH.

- Prvo, mora se izraditi plan za obnovu države, “i to ne na kraju, već dosta unaprijed…u BiH nismo imali takav plan za rekonstrukciju, pa smo tek u nekoliko posljednjih mjeseci uspjeli izraditi Plan implementacije misije, u kojem je jasno naznačeno šta je to što pokušavamo postići, na koji način i do kada”.

- Drugo, vladavina zakona mora zaživjeti što je prije moguće, “prije nego što kriminal i korupcija inficiraju svaki sektor političkog života i potpuno uguše sve resurse, ugrožavajući svaku šansu za oporavak”.
- Treće, od suštinskog je značaja od samog početka ići punom snagom; “sa vojnog stanovišta, to znači da od samog početka treba izgraditi kredibilitet, dok sa civilnog aspekta to znači da treba odmah krenuti sa ovlastima koje su potrebne da bi se obavio zadatak, a ne dobijati te ovlasti kasnije”.
- Četvrto, “ključne reforme – od uspostave carinske službe ili pouzdane poreske osnovice, reforme policijskih snaga i državne službe, do restrukturiranja i analiziranja sudstva i transformacije oružanih snaga” su neophodne za dugoročni uspjeh.
- Peto, prisustvo međunarodne zajednice mora biti takvo da ona može donositi odluke direktno na terenu, a “u BiH [OHR je] *ad hoc* aranžman koji funkcionira izuzetno dobro”.
- Šesto, mora postojati “iznimno bliska veza između vojnih i civilnih aspekata sprovedbe mira”.
- I finalno, volja da se zadrži isti pravac, kako bi se ostvario konačni politički cilj; “za Irak, taj cilj je vjerovatno demokratska i prosperitetna država na mirnom i sigurnom Bliskom istoku, a za Bosnu taj cilj je Evropa”.

Visoki predstavnik je u svom govoru naglasio da je ova posljednja teza poruka koju će on lično prenijeti samitu Evropske unije o Zapadnom Balkanu koji će se u subotu održati u Solunu. Visoki predstavnik je rekao da “Evropa snosi posebnu odgovornost za Balkan, i moramo pomoći ovoj regiji da odredi svoju budućnost”. On je također istakao da će takvo nešto “zahtijevati vodstvo, kontinuiran i značajan finansijski angažman, te očuvanje političkog interesa”.

Zaključujući govor, visoki predstavnik je rekao slijedeće: međunarodna zajednica je ovdje svakako počinila svoje greške,

ali izazov koji je sada pred nama u BiH je da dovršimo ono što smo počeli.